

Իվեթ Նուրհայրի Թաջարյան

✉ yvettetajaryan@ysu.am

Պատմության ֆակուլտետ

Հայ արվեստի պատմության և տեսության ամբիոն
Դոցենտ

Կրթություն

Հաստատություն	ՀՀ ԳԱԱ Արվեստի ինստիտուտ
Ֆակուլտետ	Կերպարվեստ. դեկորատիվ և կիրառական արվեստ, դիզայն
Տարեթիվ	2002 - 2006
Աստիճան/կոչում	Ասպիրանտ
Հաստատություն	Երևանի պետական համալսարան
Ֆակուլտետ	Պատմության ֆակուլտետ/Հայ արվեստի պատմության և տեսության ամբիոն
Տարեթիվ	2000 - 2002
Աստիճան/կոչում	Մագիստրոս
Հաստատություն	Երևանի պետական համալսարան
Ֆակուլտետ	Պատմության ֆակուլտետ/Հայ արվեստի պատմության և տեսության ամբիոն
Տարեթիվ	1996 - 2000
Աստիճան/կոչում	Բակալավր

Գիտական աստիճան/կոչում

Հաստատություն	Երևանի պետական համալսարան
Տարեթիվ	2019
Աստիճան/կոչում	Դոցենտ
Մասնագիտություն	Արվեստագիտություն
Հաստատություն	ՀՀ ԳԱԱ Արվեստի ինստիտուտ
Տարեթիվ	2006
Աստիճան/կոչում	Գիտությունների թեկնածու
Մասնագիտություն	Արվեստագիտություն
Գիտական ղեկավար	Լևոն Զուգասյան
Գիտական թեմա	Իրանահայ լուսանկարիչ Անթուան Խան Սևրուզիի արվեստը

Լեզուների իմացություն

فارسی English العربية Русский

Աշխատանքային փորձ

Հաստատություն Մատենադարան Մերոպ Մաշտոցի անվան հին ձեռագրերի գիտահետազոտական ինստիտուտ

Ժամանակահատված 2024 մինչ օրս

Պաշտոն Մատենադարանի Թանգարանի ղեկավար

Հաստատություն Մատենադարան Մերոպ Մաշտոցի անվան հին ձեռագրերի գիտահետազոտական ինստիտուտ

Ժամանակահատված 2013 մինչ օրս

Պաշտոն Արևելագիտության բաժնի ավագ գիտաշխատող

Հաստատություն Երևանի պետական համալսարան

Ժամանակահատված 2006 մինչ օրս

Պաշտոն Դասախոս, դոցենտ

Հաստատություն Իրանի «Մշակութային ժառանգություն» ինստիտուտ

Ժամանակահատված 2000 - 2002

Պաշտոն Գիտաշխատող

Գիտական հետաքրքրություններ

- Պարսկական մանրանկարչություն
- Հայկական մանրանկարչություն
- Իրանական ժամանակակից արվեստ
- Լուսանկարչության պատմություն
- Հայկական գաղթաբանության արվեստը
- Նոր Զուղայի արվեստը
- Հայերը Իրանում

Միջազգային կոնֆերանսների և սեմինարների մասնակցություն

21/02/2024 - 23/02/2024 «Ձեռագրերը հատում են սահմանները. ձեռագրեր, թարգմանություն և փոխանցում Կովկասում և Կովկասից դուրս» միջազգային աշխատաժողով Օսակայի Ազգագրության թանգարան Ճապոնիա

19/02/2024 Դասախոսություն «Պարսկական մանրանկարչական դպրոցները Մատենադարանի պարսկերեն նկարազարդ ձեռագրերի օրինակով» խորագրով Տոկիոյի պետական համալսարան, Միջին Արևելքի ուսումնասիրությունների կենտրոն Ճապոնիա

16/06/2022 - 20/06/2022	Գիտական գործուղում իրանահայ լուսանկարիչ Անթուան Սևրուզինի արխիվի ուսումնասիրման և նրա միակ ժառանգից հարցազրույց վերցնելու համար Հայդելբերգ Գերմանիա
16/11/2022 - 20/11/2022	Գիտական գործուղում հայտնի լուսանկարիչներ Անթուան Սևրուզինի և Դմիտրի Երմակովի լուսանկարչական արխիվի ուսումնասիրման համար «Կոնստակամերա» թանգարան, Սանկտ Պետերբուրգ Ռուսաստանի Դաշնություն
22/06/2022 - 03/07/2022	Գիտական գործուղում Թեհրանի Արտակ Մանուկյան թանգարանի համալիր ուսումնասիրության նպատակով Թեհրանի Արտակ Մանուկյան թանգարան Իրանի Իսլամական Հանրապետություն
01/04/2017 - 08/04/2017	«Թանգարանագիտություն» խորագրով միջազգային սեմինար-վերապատրաստում Սանկտ Պետերբուրգի Կրոնի պատմության պետական թանգարան Ռուսաստանի Դաշնություն
03/07/2017 - 06/07/2017	Գիտական գործուղում «Հայկական նկարազարդ ձեռագրերը Իրանում (Սպահան, Նոր Ջուղա)» խորագրով թեմայի ուսումնասիրման համար Նոր Ջուղայի Սբ Ամենափրկիչ վանք Իրանի Իսլամական Հանրապետություն
18/06/2013 - 25/06/2013	Իրանական ձեռագրերի վերապատրաստման միջազգային սեմինար (Վարոդ՝ պրոֆեսոր Ջան Ջասթ Վիթջամ) Մատենադարան, Մեսրոպ Մաշտոցի անվան հին ձեռագրերի գիտահետազոտական ինստիտուտ Հայաստան
01/06/2021 - 03/06/2021	Պրոֆ. Հակոբ Փափագյանի 100-ամյակին նվիրված հայագիտական-արելելագիտական միջազգային առցանց գիտաժողով Մատենադարան, Մեսրոպ Մաշտոցի անվան հին ձեռագրերի գիտահետազոտական ինստիտուտ Հայաստան
22/12/2000 - 23/12/2000	«Աշխարհի մեծագույն մշակույթները» խորագրով միջազգային գիտաժողով Երևանի պետական համալսարան Հայաստան
16/11/2005 - 17/11/2005	Երիտասարդ հայ արվեստաբանների առաջին գիտական նստաշրջան ՀՀ ԳԱԱ Հայաստան
13/09/2007	Հակոբ Հովնաթանյանի ծննդյան 200-ամյակին նվիրված միջազգային գիտաժողով Հայաստանի ազգային պատկերասրահ

-
- 17/12/2012** «Հայաստան-Իրան. միջմշակութային և միջկրոնական երկխոսություն» խորագրով միջազգային գիտաժողով
Մատենադարան, Մեսրոպ Մաշտոցի անվան հին ձեռագրերի գիտահետազոտական ինստիտուտ
Հայաստան
-
- 17/12/2017** «Հայաստան-Իրան. երկու ժողովուրդ, երկու մշակույթ և երկու կրոն» խորագրով միջազգային համաժողով
Մատենադարան, Մեսրոպ Մաշտոցի անվան հին ձեռագրերի գիտահետազոտական ինստիտուտ
Հայաստան
-
- 26/05/2016** «Արևելագիտություն, պարսկական գրականություն և պատմություն» խորագրով միջազգային գիտաժողով՝ նվիրված Սաադի Շիրազի հիշատակին
Երևանի պետական համալսարան
Հայաստան
-
- 01/12/2016 - 03/12/2016** Սիրարփի Տեր-Ներսիսյանի ծննդյան 120-ամյակին նվիրված գիտաժողով
Մատենադարան, Մեսրոպ Մաշտոցի անվան հին ձեռագրերի գիտահետազոտական ինստիտուտ
Հայաստան
-
- 14/09/2016 - 16/09/2016** «Հայ համայնքը և հայ-ռուսական կապերը. պատմություն և արդիականություն» խորագրով միջազգային գիտաժողով
Ռուսաստանի Դաշնություն
-
- 15/10/2018 - 18/10/2018** «Բալթիկայից մինչև Սև ծով. հայերը մշակութային, տնտեսական և քաղաքական գործընթացներում» խորագրով միջազգային գիտաժողով
ՀՀ ԳԱԱ
Հայաստան
-
- 20/07/2019 - 22/07/2019** «Արևելագիտություն և պատմագրություն XXI դարի սկզբին» թեմայով միջազգային գիտաժողով՝ նվիրված արևելագետ-հայագետ Արամ Տեր-Ղևոնդյանի (1928-1988) ծննդյան 90-ամյակին
ՀՀ ԳԱԱ
Հայաստան
-
- 13/12/2019 - 14/12/2019** Միջազգային գիտաժողով՝ նվիրված Սիրարփի Տեր-Ներսիսյանի հիշատակին (1896-1989)
ԻՆԱԼԿՕ, Լեզուների և արևելյան քաղաքակրթությունների ազգային ինստիտուտ
Ֆրանսիա
-
- 15/09/2020 - 16/09/2020** «Օտար աղբյուրները հայկական գաղթավայրերի մասին» խորագրով միջազգային գիտաժողով՝ նվիրված Ղևոնդ Ալիշանի ծննդյան 200-ամյակին
ՀՀ ԳԱԱ
Հայաստան
-

05/09/2022 - 06/09/2022	«Կովկասը միջազգային առևտրի և մշակութային փոխառնչությունների խաչմերուկներում՝ հնագույն ժամանակներից մինչև նորագույն շրջան» թեմայով միջազգային գիտաժողով ՀՀ ԳԱԱ Արևելագիտության ինստիտուտ Հայաստան
16/03/2022 - 17/03/2022	«Երևանի պատմամշակութային ժառանգությունը» խորագրով աշխատաժողով Պատմամշակութային ժառանգության գիտահետազոտական կենտրոն Հայաստան
22/09/2022 - 23/09/2022	«Կանայք Արևելքում» խորագրով միջազգային գիտաժողով ՀՀ ԳԱԱ Արևելագիտության ինստիտուտ Հայաստան
09/02/2022 - 10/02/2022	Միջազգային գիտաժողով ՀՀ ԳԱԱ-ում նվիրված Հայաստանի և Իրանի միջև դիվանագիտական հարաբերությունների հաստատման 30-ամյակին ՀՀ ԳԱԱ Արևելագիտության ինստիտուտ Հայաստան
11/05/2021	Մարկոս Գրիգորյան. Իրանական ժամանակակից արվեստի առաջամարտիկը Բրիտանական թանգարան Մեծ Բրիտանիայի և Հյուսիսային Իռլանդիայի Միացյալ Թագավորություն
17/11/2023 - 18/11/2023	Միջազգային գիտաժողով՝ նվիրված Բաբելոն Զուգասզյանի 100-ամյակին Մատենադարան, Մեսրոպ Մաշտոցի անվան հին ձեռագրերի գիտահետազոտական ինստիտուտ Հայաստան
23/11/2023 - 25/11/2023	Երիտասարդական 9-րդ գիտաժողով՝ նվիրված Հրաչյա Թամրազյանի ծննդյան 70 ամյակին Մատենադարան, Մեսրոպ Մաշտոցի անվան հին ձեռագրերի գիտահետազոտական ինստիտուտ Հայաստան
21/08/2023 - 25/08/2023	Իրանագիտության 10-րդ եվրոպական համաժողով Լեյդենի համալսարան Նիդերլանդների Թագավորություն

Անդամակցություն

Հաստատություն	«Պայման» մշակութային եռամսյա հանդեսի խմբագրական խորհրդի անդամ (Tehran, Islamic Republic of Iran)
Ժամանակահատված	2018 - 2023

Հրատարակումներ

Հոդված

The Khoja mansions of New Julfa as a source for the study of the characteristics of architectural cultural heritage

Yvette Tajarian, Greta Gasparyan

Multidisciplinary Reviews 2024 e2024ss019

Հոդված

Persian Monuments as Part of Documentary History of Yerevan (artistic overview)

Իվեթ Թաջարյան

Հայաստանի պատմամամշակութային ժառանգությունը 2023 76-85

Հոդված

ԱՆԻ ՀՈՒՇԱՐՁԱՆՆԵՐՆ ԸՍՏ ԿԱՐԱՊԵՏ ՀՈՎՀԱՆՁԱՆՅԱՆԻ ԼՈՒՍԱՆԿԱՐԱՆԵՐԻ (ՄԱՏԵՆԱԴԱՐԱՆԻ ԳՐԱԴԱՐԱՆԻ ԼՈՒՍԱՆԿԱՐՁԱԿԱՆ ԺՈՂՈՎԱԾՈՒՆԵՐԻ ՀԱՎԱՔԱԾՈՒ, ՀՄԻ 423 ԺՈՂՈՎԱԾՈՒ)

Իվեթ Թաջարյան

Էջմիածին 2023 121-135

Հոդված

Արդուլահ եղբայրների բացառիկ դերը Օսմանյան կայսրության լուսանկարչական արվեստում

Իվեթ Թաջարյան

ԲԱԼԹԻԿԱՅԻՑ ՄԻՆՉԵԿ ԾՈՎ. ՀԱՅԵՐԸ ՄՇԱԿՈՒԹԱՅԻՆ, ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ԵՎ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

ԳՈՐԾԸՆԹԱՑՆԵՐՈՒՄ

2023 390-399

Հոդված

Ղաջարական գեղանկարչական ավանդույթների արտացոլանքը Հակոբ Հովնաթանյանի արվեստում

Իվեթ Թաջարյան

Բանբեր հայագիտության 2022 153-164

Հոդված

ՄԱՏԵՆԱԴԱՐԱՆԻ ԼՈՐԱՀԱՅՑ ՆԿԱՐԱՉԱՐԴ ՄԻ ԷՋ, ՈՐՊԵՍ ՄՇԱԿՈՒԹԱՅԻՆ ԱԶԴԵՑՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԽՈՐՀՐԴԱՆԻՑ

Իվեթ Թաջարյան, Սարա Լափորթ-Էֆթեխարյան

Բանբեր Մատենադարանի 2022 186-195

Հոդված

Անվանի հայերը Ղաջարական Իրանում

Իվեթ Թաջարյան

ՀԱՅԱՍՏԱՆ-ԻՐԱՆ. ՊԱՏՄԱԿԱՆ ԱՆՑՅԱԼԸ ԵՎ ՆԵՐԿԱՆ 2022 334-354

Հոդված

THE WORLD THROUGH THE LENS OF THE PHOTOGRAPHER ARA GÜLER

Իվեթ Թաջարյան

Արվեստագիտական հանդես 2022 167-178

Հոդված

Սերգեյ Փարաջանովը Մեչիտովի լուսանկարչական ապարատի դիտանկյունից

Իվեթ Թաջարյան

ՊԱՅՄԱՆ մշակութային եռամսյա 2021 110-136

Հոդված

Նոր Զուղայի խոջայական ապարանքների հարդարանքը եվրոպացի ճանապարհորդների տեսանկյունից

Իվեթ Թաջարյան

Օտար աղբյուրները հայկական գաղթավայրերի մասին 2021 176-191

Հոդված

ԱՐԵՎԵԼՅԱՆ ՍԱՆՐԱՆԿԱՐՉՈՒԹՅՈՒՆ. ԴՊՐՈՑՆԵՐԻ ԱՌԱՆՁՆԱՀԱՏԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ

Իվեթ Թաջարյան

Պատմության և մշակույթի հարցեր 2020 119-131

Հոդված

ANTOINE SEVRUGUIN'S (1851-1933) BIOGRAPHY: SOME CLARIFYING FACTS AND DETAILS ON

Yvette Tajarian

Հայկագեան հայագիտական հանդես 2020 417-426

Հոդված

Ակնարարկ Մատենադարանի ձեռագրերի վերաբերյալ

Ի. Թաջարյան, Ա. Ավետիսյան, Վ. Սահակյան, Զ. Սահակյան, Է. Ղազարյան

ՊԱՅՄԱՆ մշակութային եռամսյա 2019 6-17

Հոդված

ОБРАЗЫ ИРАНА В ФОТОГРАФИЯХ А. В. СЕВРЮГИНА ИЗ ФОТОКОЛЛЕКЦИЙ МАЭ РАН

И. Татчарян, Л. С. Гуцян

Иллюстративные коллекции Кунсткамеры 2019 35-50

Հոդված

Աշխարհի հայ լուսանկարիչները 19-րդ դարի կես-21-րդ դդ.

Իվեթ Թաջարյան

ՊԱՅՄԱՆ մշակութային եռամսյա 2018 55-81

Հոդված

Մատենադարանի ղաջարական ժամանակների «Շահնամե»-ն

Իվեթ Թաջարյան

ՊԱՅՄԱՆ մշակութային եռամսյա 2017 85-106

Հոդված

Հայոց ցեղասպանությունը և Մարքո Գրիգորյանի ստեղծագործությունը

Իվեթ Թաջարյան

Պատմություն և մշակույթ հայագիտական հանդես 2016 459-464

http://publications.yasu.am/patmutyun_mshakuyt_2016/

Հոդված

Մատենադարանի «Շահնամե» (թիվ 535) որպես ղաջարական արվեստի նմուշ

Իվեթ Թաջարյան

Անտառ ծննդոց 2015 523-531

<http://publishing.yasu.am/hy/1429615520>

Հոդված

Սպահանի Մանրանկարչական դպրոցի ձևավորման հիմնական գործոնները, Ռեզա Աբբասին ու

Մատենադարանի թիվ 1999 հավաքածուն

Իվեթ Թաջարյան

Բանբեր Մատենադարանի 2015 137-150

<http://www.matenadaran.am/?id=307&lng=3>

Գիտաժողովի նյութ

Որոշ դիտողություններ նկարագարող ձեռագիր «Շահնամե»-ի վերաբերյալ

Իվեթ Թաջարյան

Գիտաժողովի նյութ

Cultural interactions of Safavid Iran with European countries

Yvette Tajarian, Greta Gasparyan

Գիտաժողովի նյութ

Armenian merchants of New Julfa as a channel of penetration of European Art into Iran in the Safavid Age

Yvette Tajarian, Greta Gasparyan

Գիտաժողովի նյութ

ՆՈՐ ԶՈՒՐԱՅԻ ԽՈՉԱՅԱԿԱՆ ԱՊՐԱՆՔՆԵՐԸ ՈՐԵՍ ՃԱՐՏԱՐԱՊԵՏԱԿԱՆ ԺԱՌԱՆԳՈՒԹՅԱՆ

ԱՌԱՆՁՆԱՀԱՏԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՈՒՍՈՒՄՆԱՍԻՐՄԱՆ ԱՐՔՅՈՒՐ

Իվեթ Թաջարյան, Գրետա Գասպարյան
